

AUGUST 1979

BILAG TIL TF:

FORSLAG TIL VEDTEKTSENDRINGER TIL AKP(m-l)s 3.LANDSMØTE.

Ifølge partivedtektene skal landsmøtet innkalles i løpet av 1980. Dette forslaget til vedtektsendringer utgjør den første av tre puljer med dokumenter som vil bli sendt ut i partiet foran 3. landsmøte. Vedtektsendringene skal behandles på partiavdelingsmøte i løpet av oktober.

Forslagene er utarbeida av en kommisjon på oppdrag fra SKs arbeidsutvalg og behandla av politisk utvalg, som har vedtatt å legge dem til grunn for partidiskusjonen om vedtektene.

Vi har vurdert vedtektene som i hovedsak gode og ikke gått inn for noen omfattende revisjon av dem. De inneholder noen feil og noen uheldige formuleringer. Det viktigste spørsmålet i denne behandlingen av vedtektene er etter vår mening at partiets 3. landsmøte må vedta vedtekter som er slik at de tillater oss å gjøre omfattende endringer i måten partiet fungerer på under en situasjon med illegalitet eller okkupasjon. Noen av endringsforslagene tar også sikte på dette.

Det er i denne omgangen ikke gjort noen gjennomgang av innledningen til vedtektene og de tre siste kapitlene. Dette forslaget inneholder likevel de viktigste endringsforslagene vi vil foreslå på det nåværende tidspunkt.

BEHANDLINGSMÅTEN

Lagsbehandlingen av vedtektene gjøres som en gjennomgang av endringsforslagene, dvs. av de forslagene som legges fram her og av eventuelle forslag som fremmes av laget eller enkeltmedlemmer av laget.

Forberedelsene til møtet består i at medlemmene går gjennom vedtektene og endringsforslagene, og forbereder eventuelle forslag de sjøl har tenkt å fremme, helst skriftlig.

FORSLAGSSTILLING

Endringsforslag kan stilles av både lag og enkeltmedlemmer. Lag og med-

lemmer som vet at de vil fremme forslag, bør forsøke å gjøre dette til lagsmøtet om vedtektene. Men det vil sjølsagt også være mulig å levere forslag seinere.

Slike endringsforslag skal skrives på egne ark (ikke lapper!) og ett forslag på hvert ark. Øverst merkes arket FORSLAG og det angis hvilken paragraf og hvilket avsnitt forslaget dreier seg om, eventuelt hvor det foreslås ført inn i vedtektene.

RAPPORTERING

Alle partilag skal levere rapport om lagsbehandlingen av vedtektsendringer. Rapporten skal inneholde om laget har merknader til noen av de endringsforslagene og eventuelle avstemningsresultater over både forslag som legges fram her og andre forslag som møtet behandler. Endringsforslag fra laget eller enkeltmedlemmer skal vedlegges rapporten (se ovenfor). Det skal gå fram av rapporten eller føres på forslaget om det er behandla av laget eller ikke.

Rapporten skal gjøres ferdig av styret innen 1. november.

Julii 1979°

på oppdrag av SKs arbeidsutvalg,
vedtektskommisjonen.

FORSLAG 1.

Det føres inn følgende merknad i paragraf 1 som nytt andre avsnitt:
(Kravet om å arbeide i en grunnorganisasjon gjelder så sant det er mulig.)

Begrunnelse.

Ifølge de nåværende vedtektenes paragraf 1 fins det nå ikke noe sånt som et partimedlem som ikke er med i en grunnorganisasjon. Dette er en feil. Vedtektene må åpne for at partiet kan ha enkeltmedlemmer på steder der det ikke fins grunnorganisasjon av partiet eller under forhold der partiet ikke ser

det som mulig for dem å delta i en grunnorganisasjon.

FORSLAG 2.

I samsvar med det som er sagt under paragraf 1 føres det inn følgende i paragraf 2 som nytt avsnitt fem:

Der det ikke fins grunnorganisasjon av partiet, skal søknad om medlemskap rettes til sentralkomiteen, som avgjør om søkeren tas opp som kandidatmedlem. Etter at prøvetida er over, avgjør sentralkomiteen om kandidatmedlem skal tas opp som vanlig medlem.

FORSLAG 3.

Følgende føres inn i paragraf 2 som nytt nest siste avsnitt:

Om illegalitet eller forfølgelse gjør det nødvendig, kan sentralkomiteen gi partiorganer og partiorganisasjoner som normalt ikke har det, rett til å ta opp medlem.

Begrunnelse.

Ved vedtektsrevisjonen på 2. landsmøte ble det innført et nytt avsnitt under disiplinærparagrafen for å sikre muligheter til å suspendere/ekskcludere medlemmer under illegalitet. Det ble ikke ført inn tilsvarende muligheter til å sikre opptak av medlemmer. Dette bør nå gjøres.

FORSLAG 4.

Paragraf 3 punkt g) endres til:
Kjempe ... mot karrierister, agenter og skadegjørere i partiets rekker. Avsløre slike borgerlige elementer ... osv.

Begrunnelse.

Nå likestiller paragrafen arbeideraristokrater i partiet med agenter og skadegjørere. Ordet «arbeideraristokrater» foreslås strøket.

FORSLAG 5.

Paragraf 4 første avsnitt endres som følger:

Når partimedlemmer bryter partidisiplinen ... har partiets organer rett til i samsvar med vedtektene og på grunnlag av en sjølstendig vurdering i hvert enkelt tilfelle, å trekke de nødvendige disiplinære tiltak: ... osv.

Begrunnelse.

Ifølge vedtektene skal det nå reageres overfor et hvilket som helst disiplin-

brudd o.l. med disiplinære tiltak: «Når partimedlemmer bryter partidisiplinen ... skal partiets organer ... trekke de nødvendige disiplinære tiltak.» Dette er sjølsagt ikke hensikten og praktiseres heller ikke i partiet. Hensikten er at vedtektene skal sikre partiet *rett til* å reagere med disiplinære tiltak når det finner det nødvendig.

FORSLAG 6.

Følgende merknad føres inn i paragraf 4 etter femte avsnitt:

(Suspendert medlem har ikke stemmerett og kan ikke velges til tillitsverv eller delegat. Det partiorgan eller den partiorganisasjonen om foretar suspensjon av medlem avgjør i hvert enkelt tilfelle om medlemmet skal delta i grunnorganisasjonens arbeid i suspensjonstida.)

Begrunnelse.

Suspensjon brukes i dag på forskjellige måter i partiet uten at vedtektene gjør noen forskjell på disse anvendelsesmåtene. Et medlem suspenderes mens ei klage mot han undersøkes. Eller et medlem gjør alvorlige og gjentatte disiplinbrudd og suspenderes for ei bestemt tid. I begge disse tilfellene vil vedkommende etter den nåværende praksisen i partiet bli utelukka fra alt partiarbeid i suspensjonstida. I den første typen tilfeller vil dette også være rimelig. I den andre typen tilfeller kan det likevel være hensiktsmessig at vedkommende fortsetter å være med på lagsmøtene og lagsarbeidet, for å vise om han bør fortsette å være partimedlem. Vedtektene bør derfor åpne for at suspensjon kan brukes til å sette et medlem på prøve igjen på denne måten.

FORSLAG 7.

Følgende foreslås ført inn som nytt siste avsnitt i paragraf 5:

Om illegalitet eller forfølgelse gjør det nødvendig, kan sentralkomiteen vedta at demokratiske rettigheter som er fastslått i vedtektene midlertidig settes ut av kraft. Så snart forholda tillater det vedtar sentralkomiteen at disse rettighetene gjelder igjen.

Begrunnelse.

Paragraf 5 garanterer medlemmene og laga en rekke rettigheter som det ik-

ke vil være mulig å opprettholde under illegalitet eller okkupasjon. Eksempelvis vil det være umulig å opprettholde en uinnskrenka rett til å henvende seg til sentralkomiteen under forhold der sentralkomiteen er illegal. Vedtektene bør derfor åpne for at sentralkomiteen kan suspendere slike rettigheter for ei tid, samtidig som det understrekes at dette er av midlertidig karakter.

FORSLAG 8.

Følgende foreslås ført inn i paragraf 7 på slutten av første avsnitt:

... Det ledende organet i grunnorganisasjonen (partiavdelinga) er medlemsmøtet og det styret (partiavdelingsstyret) det velger. Sentralkomiteen kan vedta at medlemsmøtet i en grunnorganisasjon erstattes av et møte av valgte delegater fra stedsлага.

Begrunnelse.

Vedtektene slår fast at det høyeste organet i et partilag er medlemsmøtet. Fordi det i dag er begrensa hvor store partilag vi kan ha, fins det nå to eller flere partilag på samme arbeidsplass en rekke steder. I noen tilfeller er disse laga samla i et underdistrikt. Det fins i dag et visst behov i partiet for at det på enkelte arbeidsplasser fins en grunnorganisasjon og med et langt større medlemstall enn ei vanlig partiavdeling. Det foreslås derfor at det føres inn muligheter til å vedta å erstatte medlemsmøtet med et møte av valgte delegater fra stedsлага.

FORSLAG 9.

Det foreslås følgende endringer i paragraf 7 i bestemmelsene om distriktsmøter og at siste avsnitt i paragraf 13 justeres tilsvarende.

Fjerde avsnitt endres til:

Sentralkomiteen vedtar fordelingsnøkkel og framgangsmåten ved valg av delegater til landsmøtet. Distriktsstyret vedtar tilsvarende retningslinjer for distriktsmøtet. Dersom krava til sikring av partiet ... osv.

Som nytt femte avsnitt:

Innkalling av distriktsmøtet, fordelingsnøkkel og framgangsmåten ved valg av delegater til distriktsmøtet skal godkjennes av sentralkomiteen.

Innkalling av underdistriktsmøter skal godkjennes av distriktsstyret.

Paragraf 13 siste avsnitt endres til:

Ellers gjelder de samme reglene for underdistrikter og deres styrer som for vanlige partidistrikter, med unntak av bestemmelsene om godkjenning av innkalling av distriktsmøte under paragraf 7.

Begrunnelse.

Vedtektene pålegger i dag Sentralkomiteen å vedta delegatnøkkel og retningslinjer for valg av delegater til distriktsmøter. Hensikten med denne bestemmelsen har vært å sikre at vanlige demokratiske retningslinjer blir fulgt. Normalt er dette likevel en unødvendig foranstaltning som heller ikke praktiseres. Denne bestemmelsen foreslås derfor endra til at myndigheten til dette ligger hos distriktsstyrene, men at sentralkomiteen fortsatt skal godkjenne delegatnøkkel og retningslinjer for delegatvalg.

Vedtektene pålegger nå videre sentralkomiteen å godkjenne innkalling av underdistriktsmøter ved at de reglene som gjelder for distriktsorganisasjoner også er gjort gjeldende for underdistriktsorganisasjoner (paragraf 13). Igjen er dette en uhensiktsmessig og sovende bestemmelse som foreslås erstatta med at distriktsstyret godkjenner innkalling av underdistriktsmøter. Paragraf 13 foreslås så justert i samsvar med dette.

(I dette forslaget er videre bestemmelsen om at sentralkomiteen skal godkjenne innkallinga av distriktsmøter flytta fra den unaturlige plasseringa den nå har som siste ledd i avsnittet om 1/3-regelen.)

FORSLAG 11.

Det foreslås ført inn følgende tillegg i paragraf 8:

... Alle styrer fra sentralkomiteen og nedover skal ha minst formann, sekretær og kasserer, som vanligvis bør være tre personer ...

Begrunnelse.

Det er i dag vanlig at vi godkjenner partilag der det sitter bare to personer i styret når medlemstallet i laget eller andre forhold tilsier det og styreverva

er fordelt på de to styremedlemmene. Det har likevel lenge vært uklarhet i partiet om hvordan denne bestemmelsen i vedtektene skal forstås. Det foreslås derfor ført inn at styret vanligvis bør bestå av tre personer. Det går dermed også fram at dette ikke er noe absolutt krav.

FORSLAG 12.

Andre avsnitt i paragraf 12 foreslås strøket i sin helhet.

Begrunnelse.

Forbudet mot å opprette distriktsorganisasjoner på grunnlag av nasjonalitet, klasse eller bransje er feilaktig og hindrer hensiktsmessig organisering på en del områder. Det er fortsatt nødvendig å avvise visse former for sånn organisering, som en distriktsorganisasjon i sameland der det ikke er tillatt for nordmenn å være med, eller en distriktsorganisasjon av småbrukere der meieriarbeideren eller læreren i bygda er utelukka. Men samtidig vil vi ha behov for å opprette f.eks. underdistrikt innafor jern og metallindustri, av lærere eller av medlemmer som jobber blant en spesiell nasjonal minoritet, i det minste i de aller største byene. Bestemmelsen foreslås derfor strøket.

FORSLAG 13.

Bestemmelsen i paragraf 12 om når distriktsmøtet skal innkalles endres til: **Distriktsmøtet innkalles hvert eller annet hvert år.**

Begrunnelse.

Normalt bør flertallet av distriktsorganisasjonene fortsatt avholde distriktsmøte hvert år. Men for noen av de aller største distriktsorganisasjonene begynner denne bestemmelsen å bli en

helt utålelig belastning. Det må derfor gis muligheter i vedtektene til at enkelte distrikter kan holde distriktsmøte annet hvert år.

FORSLAG 14.

Formuleringa i paragraf 14 andre avsnitt om at SK kan opprette helt nye lag endres til:

... Sentralkomiteen kan opprette nye partilag (partiavdeling) der alle medlemmer den første tida er kandidatmedlemmer eller som fra starten av har færre enn tre vanlige medlemmer. Sentralkomiteen tar opp medlem i slike partilag inntil de har minst tre vanlige medlemmer og kan godkjennes som partilag (partiavdeling) med fulle rettigheter.

Begrunnelse.

Denne nåværende formuleringa om at sentralkomiteen kan opprette nye lag der «alle eller et flertall av medlemmene i den første tida er kandidatmedlemmer» dekker ikke det den er ment å dekke. Hensikten med bestemmelsen er at den skal dekke tilfeller av partilag som ikke oppfyller vedtektenes krav til at partilag skal ha minst tre vanlige medlemmer. Men et partilag kan ha et flertall kandidatmedlemmer og *samtidig* ha tre eller flere vanlige medlemmer og dermed tilfredstille vedtektenes krav. Slik den står nå, er formuleringa derfor feil.

FORSLAG 15.

Det føres inn i paragrafene 3 (medlemmers plikter og rettigheter), 8 (retningslinjer for styrenes arbeid) og 15 (retningslinjer for partilagets arbeid) at medlemmer, styrer og lag plikter å studere *virkeligheten* innafor sitt arbeids- og organisasjonsområde.